

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра цивільно-правових дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з освітньої, виховної
та міжнародної діяльності

проф. Т.М. Димань

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО»

(право власності)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	08 Право
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	081 Право
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	Перший (бакалаврський)
ФАКУЛЬТЕТ	Права та лінгвістики

Біла Церква – 2019

Робоча програма з навчальної дисципліни «Цивільне право (право власності /право інтелектуальної власності)» для здобувачів вищої освіти факультету права та лінгвістики за спеціальністю 081 «Право», бакалаврський рівень вищої освіти / Укладач А.О. Пахомова. – Біла Церква: БНАУ, 2019.

Розробники: А.О. Пахомова, к.ю.н., доцент

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін (Протокол № 1 від 28.08.2019 р.)

Завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін,
доцент

І.І. Єфремова

Схвалено методичною радою факультету права та лінгвістики
(Протокол № 1 від 29.08.2019р.)

Голова методичної ради, доцент

В.Д.Борщовецька

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	5
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
6.1. Лекції	7
6.2. Практичні заняття	10
6.3. Самостійна робота	11
6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	14
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	15
11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ	16
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	16

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Згідно з навчальним планом на 2019–2020 навчальний рік, на вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» (право власності) для денної форми навчання виділено всього 150 академічних годин (5 кредитів ECTS), у т.ч. аудиторних – 56 години (лекції – 28, практичні заняття – 28), самостійна робота студентів – 94 годин.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено в таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів, відповідних ECTS –5	Галузь знань 08 «Право»	Обов’язкова	
Змістових модулів – 3	Спеціальність: 181 «Право»	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – практичне		2-й	3-й
Загальна кількість академічних годин – 150		Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4		3-й	4-й
		Лекції	
		28 год.	12 год.
	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Практичні	
		28 год.	8 год.
		Самостійна робота	
		94 год	130 год.
		Підсумковий контроль: іспит	

Метою вивчення навчальної дисципліни «Цивільне право» (право власності) є поглиблене вивчення понять про предмет і систему права власності, правовідносин в сфері інтелектуальної діяльності, аналіз актів законодавства України, міжнародних договорів.

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Цивільне право» (право власності) базується на знаннях таких навчальних дисциплін, як «Конституційне право», вивчених на 1 курсі та «Цивільне право» (загальна частина), вивченому на 1-му курсі.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Символ результатів навчання за спеціальністю «Право» відповідно до ОПП	Результати навчання з дисципліни
РН 2	РН 2. Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.
РН 3	РН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.
РН 4	РН 4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми.
РН 5	РН 5. Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.
РН 7	РН 7. Складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.
РН 8	РН 8. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.
РН 9	РН 9. Самостійно визначати ті обставини, у з’ясуванні яких потрібна допомога і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.
РН 13	РН 13 Пояснювати характер певних подій та процесів з розумінням професійного та суспільного контексту.
РН 17	РН 17. Працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи.
РН 18	РН 18. Виявляти знання і розуміння основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи.
РН 19	РН 19. Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.
РН 20	РН 20. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО» (право власності)

Змістовий модуль 1 Речові права і право власності.

- 1.1. Право власності.
- 1.2. Право приватної власності фізичних осіб.
- 1.3. Право власності юридичних осіб.
- 1.4. Право державної та комунальної власності.
- 1.5. Право спільної власності.
- 1.6. Інші речові права.
- 1.7. Захист права власності.

Змістовий модуль 2. Традиційні об'єкти права інтелектуальної власності.

- 2.1. Поняття та загальні положення про право інтелектуальної власності.
- 2.2. Зміст авторського права та суміжних прав
- 2.3. Право промислової власності.
- 2.4. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торгівельну марку, географічне зазначення.

Змістовий модуль 3. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.

- 3.1. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.
- 3.2. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породу тварин.
- 3.3. Інші види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРС		л	п	лб	інд	СРС
Змістовий модуль 1. Речові права і право власності.												
Тема 1.1	10	2	2			6	10	1				9
Тема 1.2	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 1.3	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 1.4	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 1.5	10	2	2			6	10	1				9
Тема 1.6	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 1.7	10	2	2			6	10					10
Разом за модуль 1	70	14	14			42	74	6	4			64
Змістовий модуль 2. Традиційні об’єкти права інтелектуальної власності.												
Тема 2.1	12	2	2			8	10					10
Тема 2.2	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 2.3	12	2	2			8	12	1	1			10
Тема 2.4	12	2	2			8	11	1	1			9
Разом за модуль 2	48	8	8			18	45	3	3			39
Змістовий модуль 3. Нетрадиційні об’єкти права інтелектуальної власності.												
Тема 3.1	12	2	2			8	10	1				9
Тема 3.2	10	2	2			6	11	1	1			9
Тема 3.3	10	2	2			6	9					9
Разом за модуль 3	32	6	6			20	30	2	1			27
Разом	150	28	28			94	150	12	8			130

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

Тема і зміст лекції	К-ть годин
Змістовий модуль 1. Речові права і право власності.	
1.1. Право власності. Поняття права власності у цивільному праві. Форми власності в Україні. Способи набуття і припинення права власності. Первісні та похідні	2

способи набуття права власності. Набуття права власності за набувальною давністю. Знахідка. Бездоглядна домашня тварина. Скарб. Способи припинення права власності.	
1.2. Право приватної власності фізичних осіб. Загальні положення та ознаки приватної власності фізичних осіб. Право приватної власності фізичних осіб у суб'єктивному та об'єктивному значеннях. Порядок та способи набуття права приватної власності фізичних осіб. Земля як особливий об'єкт приватної власності фізичних осіб. Право власності фізичних осіб на цінні папери.	2
1.3. Право власності юридичних осіб. Загальні положення і ознаки права власності юридичних осіб. Підстави для набуття права власності юридичними особами. Право власності кооперативів. Право власності господарських товариств. Право власності господарських об'єднань. Право власності громадських об'єднань.	2
1.4. Право державної та комунальної власності. Загальні положення про державну власність. Підстави для виникнення права державної власності: конфіскація, реквізиція. Поняття комунальної власності. Суб'єкти права комунальної власності. Об'єкти права комунальної власності. Підстави для набуття права комунальної власності.	2
1.5. Право спільної власності. Поняття та характеристика спільної власності. Відносини співвласників. Види спільної власності. Право спільної часткової власності. Право спільної сумісної власності. Право спільної сумісної власності членів сім'ї.	2
1.6. Інші речові права. Поняття та види інших речових прав. Права на чужі речі. Ознаки інших речових прав. Сервітут. Емфітевзис. Суперфіцій. Співвідношення права власності та інших речових прав. Володіння.	2
1.7. Захист права власності. Основні засади захисту права власності. Система цивільно-правових засобів захисту права власності. Речово-правові засоби захисту права власності. Віндикаційний позов. Негаторний позов. Позов про визнання права власності. Зобов'язально-правові засоби захисту права власності.	2
Разом за змістовий модуль 1	14
Змістовий модуль 2. Традиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	
2.1. Поняття та загальні положення про право інтелектуальної власності.	2

Інтелектуальна власність та її становлення. Сутність інтелектуальної власності. Співвідношення власності та інтелектуальної власності. Виникнення права інтелектуальної власності. Теорії права інтелектуальної власності. Поняття права інтелектуальної власності. Значення права інтелектуальної власності. Розвиток права інтелектуальної власності.	
2.2. Зміст авторського права та суміжних прав Майнові авторські права як інвестиції. Об'єкти авторського права. Суб'єкти авторського права. Виникнення авторського права. Використання твору за згодою автора. Авторське право на твори, створені у зв'язку з виконанням трудового договору чи на замовлення. Перехід авторських прав. Строки охорони авторських прав. Об'єкти суміжних прав. Суб'єкти суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав. Права виконавців та їх зміст. Використання суміжних прав. Реалізація суміжних прав. Строки чинності майнових прав інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав.	2
2.3. Право промислової власності Поняття авторського права та зміст його дії. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному сенсі. Зміст особистих немайнових прав. Виключні майнові права суб'єкта авторського права. Строки чинності авторських майнових прав. Правові наслідки закінчення строку чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір. Проблеми удосконалення механізму вільного використання творів. Поняття винаходу. Об'єкти винаходу. Загальні положення про охорону винаходів. Заявка на оформлення патенту. Право на одержання патенту. Припинення дії патенту та визнання його недійсним. Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на винаходи.	2
2.4. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торгівельну марку, географічне зазначення Правові ознаки комерційного найменування. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування. Зміст права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Чинність права інтелектуальної власності на комерційне найменування. Правові ознаки торгівельної марки. Право інтелектуальної власності на торгівельну марку. Зміст права інтелектуальної власності на торгівельну марку. Правові ознаки географічного зазначення. Право	2

інтелектуальної власності на географічне зазначення. Зміст права інтелектуальної власності на географічне зазначення.	
Разом за змістовий модуль 2	8
Змістовий модуль 3. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	
3.1. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Поняття комерційної таємниці та її види. Умови правової охорони інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Оформлення права інтелектуальної власності на комерційну таємницю. Інформація, що не може бути комерційною таємницею.	2
3.2. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Право інтелектуальної власності на сорт рослин. Право інтелектуальної власності на породи тварин. Поняття селекційних досягнень. Оформлення прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Патентування рослин за кордоном.	2
3.3. Інші види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності Поняття та правові ознаки раціоналізаторської пропозиції. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Поняття наукового відкриття. Новизна науково відкриття. Право на наукове відкриття. Оформлення прав інтелектуальної власності на наукове відкриття. Поняття інтегральної мікросхеми та умови її патентоспроможності. Придатність компонування інтегральної мікросхеми для набуття права інтелектуальної власності на нього.	2
Разом за змістовий модуль 3	6
Всього	28

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
	Змістовий модуль 1 Речові права і право власності.	
1	Поняття права власності.	2
2	Право приватної власності фізичних осіб.	2

3	Право власності юридичних осіб.	2
4	Право державної та комунальної власності.	2
5	Право спільної власності.	2
6	Інші речові права.	2
7	Захист права власності.	2
	Змістовий модуль 2. Традиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	
8	2.1. Поняття та загальні положення про право інтелектуальної власності.	2
9	2.2. Зміст авторського права та суміжних прав	2
10	2.3. Право промислової власності.	2
11	2.4. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торгівельну марку, географічне зазначення.	2
	Змістовий модуль 3. Нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності.	
12	3.1. Право інтелектуальної власності на комерційну таємницю.	2
13	3.2. Право інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин.	2
14	3.3. Інші види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	2
	Разом	28

6.3. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Загальні поняття права власності.	4
2.	Особливості права власності фізичних осіб.	4
3.	Особливості права власності юридичних осіб.	4
4.	Особливості права державної та комунальної власності.	4
5.	Особливості спільної права власності.	4
6.	Особливості права власності.	4
7.	Особливості речових прав.	4
8.	Специфіка об'єктів інтелектуальної власності	6
9.	Проблеми реєстрації авторських прав	4

10.	Правові особливості виконання	4
11.	Поняття патентології та її співвідношення із знаннями у сфері інтелектуальної власності	4
12.	Система патентних прав та її складові	4
13.	Правова охорона інтелектуальної власності	4
14.	Міжнародна правова охорона об'єктів патентного права	6
15.	Пошук інформації про винаходи	4
16.	Виявлення винаходу	4
17.	Оформлення заявки на винахід (корисну модель)	6
18.	Порядок одержання патенту	6
19.	Права і обов'язки суб'єктів патентного права	6
20.	Комерціалізація об'єктів патентного права	4
21.	Договори щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права та ноу-хау	4
	Разом	94

6.4. Орієнтовна тематика індивідуальних та групових завдань

1. Виникнення, становлення і розвиток інтелектуальної власності.
2. Законодавство України про інтелектуальну власність.
3. Правова охорона літературної і художньої власності.
4. Майнові права авторів та їх зміст.
5. Суміжні права.
6. Захист авторського права і суміжних прав.
7. Патентне право України. Основні проблеми.
8. Правова охорона промислової власності.
9. Правова охорона селекційних досягнень.
10. Право інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

11. Охорона прав інтелектуальної власності на компонування інтегральних мікросхем.
12. Правова охорона торговельних марок.
13. Правова охорона фірмових найменувань, географічних зазначень.
14. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності.
15. Паризька конвенція про охорону промислової власності.
16. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
17. Всесвітня (Женевська) конвенція про охорону літературної і художньої творчості.
18. Договори про створення і використання об'єктів інтелектуальної творчої діяльності.
19. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.
20. Стимулювання інтелектуальної власності
21. Первісні та похідні способи набуття права власності.
22. Способи припинення права власності
23. Земля як особливий об'єкт приватної власності фізичних осіб.
24. Право власності фізичних осіб на цінні папери.
25. Право власності кооперативів.
26. Підстави для набуття права комунальної власності.
27. Види та особливості спільної власності.
28. Співвідношення права власності та інших речових прав
29. Основні засади захисту права власності.
30. Система цивільно-правових засобів захисту права власності.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Під час лекційного курсу застосовуються слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point, роздатковий матеріал, дискусійне обговорення проблемних питань.

Практичні заняття проводяться у вигляді семінарів-практикумів з виконанням ситуаційних та розрахункових завдань – індивідуальних та в групах; наукових досліджень; конференцій; ділових та рольових ігор.

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з рамках навчальної дисципліни «Цивільне право право власності») включає тематичне оцінювання та модульний контроль.

Тематичне оцінювання аудиторної та самостійної роботи студентів здійснюється на основі отриманих ними поточних оцінок за усні та письмові відповіді з предмету, самостійні, практичні та контрольні роботи.

Поточний контроль за виконанням ІНДЗ здійснюється відповідно до графіку виконання завдання.

Модульний контроль проводиться у формі комп'ютерного тестування. Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється студентам у журнал академічної групи та електронний журнал після кожного контрольного заходу.

Підсумковий контроль навчальної діяльності студентів здійснюється у формі заліку за результатами поточного контролю (тематичного оцінювання, виконання ІНДЗ та модульного контролю) і не передбачає обов'язкової присутності студентів. Результати заліку оприлюднюються в журналі академічної групи до початку екзаменаційної сесії. Задовільний результат є підставою для допуску до іспиту.

9. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінка за лекційне заняття виставляється за активність студента в дискусії, якість конспекту.

Оцінку на практичному занятті студент отримує за виконанні розрахунків, командні проекти, зроблені доповіді, презентації, реферати, есе, активність під час дискусій.

Під час модульного та підсумкового контролю засобами оцінювання результатів навчання з дисципліни є стандартизовані комп'ютерні тести.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за чотирирівневою шкалою

Бали	Критерії оцінювання
«Відмінно»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано завдання. Водночас здобувач вищої освіти має продемонструвати вміння аналізувати і оцінювати явища, факти і процеси, застосовувати наукові методи для аналізу конкретних ситуацій, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і

	процесів, докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Добре»	Отримують за роботу, в якій повністю і правильно виконано 75 % завдань. Водночас здобувач вищої освіти виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, факти і події, робити самостійні висновки, на основі яких прогнозувати можливий розвиток подій і процесів та докладно обґрунтувати свої твердження та висновки.
«Задовільно»	Отримують за роботу, в якій правильно виконано 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти не виявив вміння аналізувати і оцінювати явища, факти та недостатньо обґрунтував твердження та висновки, недостатньо певно орієнтується у навчальному матеріалі.
«Не задовільно»	Отримують за роботу, в якій виконано менш як 60 % завдань. При цьому здобувач вищої освіти демонструє невміння аналізувати явища, факти, події, робити самостійні висновки та їх обґрунтувати, що свідчить про те, що студент не оволодів програмним матеріалом.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою. Вона обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок з наступним переведенням їх у бали за такою формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times \max ПК}{5},$$

де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом оцінок (з точністю до 0,01); *max ПК* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю.

Відсутність студента на занятті у формулі приймається як «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення іспиту навчальні досягнення студентів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано, не зараховано.

Оцінка «зараховано» (60–100 балів) ставиться студентові, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «не зараховано» (1–59 балів) ставиться студентові, який допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може продовжити навчання чи розпочати професійну діяльність без додаткових занять з відповідної навчальної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C		
64–74	D	Задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (не зараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (не зараховано) з обов’язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «іспит»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	ІНДЗ	Іспит	Загальний бал
Максимально можлива кількість балів	10	10	10	20	20	30	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНИХ ТА ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Наочні засоби:

1. Слайдові презентації у програмі Microsoft Office Power Point;
2. Нормативно-правова база;
3. Зразки договорів.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Базова

Нормативно-правові акти

1. Конституція України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.

3. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page>.
4. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/page>.
5. Закон України «Про авторське право і суміжні права» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3792-12>.
6. Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3687-12>.
7. Закон України «Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/752-14>.
8. Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3689-12/page>.
9. Закон України «Про охорону прав на промислові зразки» від 15 грудня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3688-12/page>.
10. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» від 21 квітня 1993 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>.
11. Закон України «Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем» від 5 листопада 1997 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/621/97-%D0%B2%D1%80>.

Міжнародні акти

1. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 9 вересня 1886 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_051/page.
2. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769.
3. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право, прийнятий Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_770.

4. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1981 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_134.
5. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення (вчинено в Римі 26 жовтня 1961 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_763.
6. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_123

Додаткова література

1. Аксютіна А.В., Нестерцова-Собакарь О.В., Тропін В.В. та ін. Інтелектуальна власність: навч. посібник [для студ. вищ. навч. закл.] / За заг ред канд. юрид. наук, доц. НестерцовоїСобакарь О.В. – Дніпро: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. – 140 с.
2. Актуальні проблеми права інтелектуальної власності: Навчальний посібник / В. К. Матвійчук, С. А.Пилипенко, Т. П. Устименко та ін.; За ред. І. С. Тімуш, Ю. В. Нікітіна, В. П. Мироненко. – К. : Національна академія управління, 2014. – с. 278
3. Верба І.І. Основи інтелектуальної власності: навчальний посібник/ І.І.Верба, В.О.Коваль; за ред. С.В. Чікін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: НТУУ «КПІ», 2013. – 237с.
4. Жилінкова О. В. Договірне регулювання відносин щодо інтелектуальної власності в Україні та закордоном: монографія / О. В. Жилінкова. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 280 с.
5. Н.Б. Москалюк, Л.В. Кузьмич. Право інтелектуальної власності. Практикум: Навч. посібник.– Тернопіль, 2017 - 200 с.
6. Світличний О. П. Право інтелектуальної власності: підручник. – Вид. 2, змін. і доп. / О. П. Світличний. – К.: НУБіП України, 2016. – 355 с.
7. Ходаківський Є. І. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти [текст] Підручник: 3-тє вид., перероб. та доп. / Є. І. Ходаківський, В. П. Якобчук, І. Л.Литвинчук. – К.: «Центр учбової літератури», 2017. – 504 с.
8. Цивільне право: підручник: у 2т. /В.І. Борисова (кер.авт.кол.) Л.М. Баранова, Т.І. Богова та ін..: за ред.. В.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, Л. Яроцького. – Х.:Право, – 2011. – Т.2. – 656с.
9. Цивільне право України. Особлива частина: підручник/ за ред. О.В. Дзери, Н.С. кузнецової, Р.А. Майданика. – 5-те вид., стереотипне. – К.: Юрінком Інтер, 2017. -1176 с.

10. Цивільне право. Конспект лекцій для студентів спеціальності 081 – «Право» денної та заочної форм навчання, Терещук Галина Андріївна. – Луцьк: ЛНТУ, 2017. – 267 с.
11. Цивільне право України. Особлива частина: підручник / Мін-во освіти і науки України, Нац. авіаційний ун-т; за заг. ред. д.ю.н., проф. Р. Б. Шишки. – К.: Ліра, 2015. – 1024 с.
12. Ястремська О. О. Інтелектуальна власність : навчальний посібник / О. О. Ястремська. – Харків : Вид. ХНЕУ, 2013. – 124 с.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – адреса доступу – <http://www.rada.gov.ua>
2. Кабінет Міністрів України - адреса доступу - <http://www.kmu.gov.ua>
3. Президент України -- адреса доступу – <http://www.president.gov.ua>
4. Міністерство аграрної політики України – адреса доступу – <http://minagro.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України – адреса доступу – <http://mvs.gov.ua>
6. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України – адреса доступу – <http://www.me.gov.ua>
7. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України – адреса доступу – <http://www.mon.gov.ua>
8. Міністерство фінансів України – адреса доступу – <http://minfin.kmu.gov.ua>
9. Міністерство юстиції України – адреса доступу – <http://www.minjust.gov.ua>
10. Державна судова адміністрація України – адреса доступу – <http://court.gov.ua>
11. Верховний суд України – адреса доступу – <http://www.scourt.gov.ua>
12. Вищий господарський суд України – адреса доступу – <http://vgsu.arbitr.gov.ua>
13. Вищий спеціалізований суд у цивільних та кримінальних справах України – адреса доступу – <http://sc.gov.ua/>